

СТАНОВИЩЕ

от **акад. проф. Николай Стойков**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **'доктор'**

в област на висше образование *1. Педагогически науки*
професионално направление *1.3 Педагогика на обучението по...*
докторска програма *„Методика на обучението по музика“*

Автор: *Светлина Веселинова Христова*

Тема: *„Технологии за формиране на изпълнителски умения в обучението по музика при ученици в първи гимназиален етап на училищното образование“.*

Научен ръководител: *доц. д-р Тодорка Христова Кушева, ПУ „Паисий Хилендарски“*

Представеният от кандидата труд е правилно построен. Състои се от – увод, 5 глави, заключение, съответните нотни примери и таблици, приложения, приноси и библиографски справки в размер на 212 страници. Изследването респектира с дълбочина, пространственост и обем на съдържанието.

Проблема за вокалната работа на децата във вокални групи, разгледан в разработения труд е актуален и научно приложим, тъй като служи на вокални педагози и изпълнители, за повишаване на качеството на работа при извънкласната музикална дейност и нивото на музикалното развитие на учениците. Обогащането на изследваната материя се попълва с богатия брой източници на български и английски, статии и публикации.

Кандидатката прилага и собствен творчески подход и принос, при оценката на техническите примери, които се прилагат в музикалната среда, което показва тяхното проверено съществуване в практиката.

Приносите в труда се подчертават и от тяхната авторска стойност, която е утвърдена в теорията и практиката. Избраната методика е правилна предпоставка за тяхната реализация.

Нужна е технология за формиране на изпълнителски умения при учениците в урока по музика и извънкласната дейност.

Затова дисертантката разработва изследването в 5 глави.

Първа глава е изградена в помощ на уменията и знанията на педагога: устройство на гласовия апарат и прецизно описание на другите компоненти на органите на гръден кош, бели дробове, както и механизма при звукообразуването и качествата и спецификата на човешкия глас, певческата постановка, динамически щрихи, постановъчни особености на гласа и въпроси които са в помощ на вокалния педагог. Съвсем логично са изведени и въпросите за различните стилове музика и техника на „белкантото“.

Във втора глава се изясняват и принципите при техниката „Пея като говоря“, които откриват принципите на джаза, поп и соул музиката, както и техниката „Белтинг“. Не е избегната и техниката на открития процес на пеене при фолклорното пеене. Особено са ценни различните таблици, в които засяга същността на народното пеене: звукообразуване и орнаментика.

Техниката на пеене при различните стилове е ПРИНОСЕН момент в дисертацията и подлежи и на самостоятелна разработка във връзка с различните стилове в националния ни уникален музикален фолклор. Изводите направени във връзка с националния ни певчески фолклор имат зрели констатации и е нужно за в бъдеще кандидатката да продължава научно да осветлява много неизяснени полета от нашата фолклорна наука.

Третата глава изяснява причините на неточното интониране и методите за тяхното проследяване. Тя пледира за по-голяма чувствителност към височината на тона, нелогично изградени интервали и вокални линии. Тук е обхванат процеса в първи гимназиален етап на училищното възпитание.

В следващата четвърта глава дисертантката изяснява технологията за формиране на изпълнителски умения при извънкласната дейност по музика. Разгледано е понятието „технология“, като система от последователни, логически, паралелни и смесени дейности, насочени към постигане на конкретен резултат. Педагогическите технологии са описани в три аспекта, като в труда са застъпени и образователните технологии. Акцентира се върху

издигане ролята на преподавателя по пеене във вокални групи, разпяване, запознаване и разучаване на нова песен.

Последната пета глава е посветена на изследване на вокално-изпълнителската работа при ученици в първи гимназиален етап на училищното образование. Като следствие на резултатите от него Светлина Христова е изработила и предложила подходящи решения за подобряване на вокално-изпълнителската работа при учениците при разпяване. Въз основа на това тя създава упражнения, които подпомагат решаването на отделни вокални проблеми. Тази методическа последователност се проверява във вокалната група „Лопипоп тийн” за извънкласната музикална дейност.

Приносните моменти в разработката притежават научна, както научно-приложна стойност:

1. Събрана и систематизирана информация
2. Описание на гласово устройство, вокални техники при различни стилове музика, както класическо, така и жанрово и народно пеене
3. Създадени са технически упражнения, и мултимедийна презентация със технически средства.
4. Приносен момент е също личното събиране и систематизиране на литературните източници, както и формулирането на научни казуси относно различните стилове на пеене при вокалните групи.

Дисертационният труд съдържа научни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за Развитие на Академичния Състав на Република България и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. За това убедено давам своята положителна оценка за представения труд и постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на Светлина Веселинова Христова в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., докторска програма „Методика на обучението по музика“.

01.08.2020 г.

Изготвил становището:

акад. проф. Николай Стойков